

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

AB'NİN İTALYA'DAKİ ENGELLİLERİN HAYATLARINA ETKİSİNE DAİR RAPORU

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

PROJE HAKKINDA

Bu rapor “Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) II” altındaki 2016 yılı için “Türkiye Eylem Planı” kapsamında AB tarafından finanse edilen “AB Sivil Toplum Diyaloğu” programı kapsamında yürütölen AVRUPA ve ENGELLİLİK Projesi bünyesinde hazırlanmıştır. Türkiye ve AB arasında Sivil Toplum Diyaloğu Hibe Programı (CSD-VI) 4.750.000 avro bütçeye sahip, Türkiye ve AB sivil toplumları arasındaki etkileşim ve diyaloğu yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde artırmayı hedefleyen ve Türkiye’nin, AB’ye üyeliğinin önemi ve faydalarına ilişkin olarak her iki toplumda da farkındalık artırma girişimlerini destekleyen bir programdır. Sivil Toplum Diyaloğu Projesi, AB Başkanlığı tarafından koordine edilmektedir. Bu program kapsamında finanse edilen Avrupa ve Engellilik Projesi, Türkiye genel kamuoyunun ve engelli camiasının, Avrupa Birliği sürecinin, engellilere yönelik olumlu etkileri konusunda farkındalığını artırmayı ve engellilerin Türkiye’deki AB sürecini benimsemelerine destek sağlamayı amaçlamaktadır. Projenin koordinatör kuruluğu Sinop Spastik Çocuklar Derneği (<https://www.sinopscd.org.tr/>)’dir. Projenin ortakları ise Romanya’dan IPP (<http://cluj.institutphoenix.ro/>) ve İtalya’dan CEIPES (<https://ceipes.org/>) isimli STK’lardır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Projenin hedefleri Şunlardır:

- Türkiye'de, engellilerin ve engelli camiasındaki farklı faktörlerin, AB sürecinin engellilere yönelik etkisine dair algısının ölçülmesi.
- Türkiye'nin, AB üyelik sürecinin engelli hakları üzerindeki potansiyel olumlu etkilerini görünür kılmak.
- AB ve Türkiye'deki engelli STK'ları arasındaki iş birliğini artırmak.
- Proje çıktılarına Şu adresten ulaşabilirsiniz.
(<https://avrupaveengellilik.org/>)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

RAPOR HAKKINDA

Bu rapor, Romanya’da engellilerin hakları ile ilgili gelişimi ve eksiklikleri ortaya çıkarmak ve Avrupa Birliği’nin bu noktadaki katkısını ve yapabileceklerini irdelemek amacıyla hazırlanmıştır. Raporunda Romanya’daki mevzuat ve engellilere yönelik yaklaşımın yanı sıra Avrupa Engellilik Stratejisi başta olmak üzere AB kaynaklı yönlendirmelerin İtalya’daki etkisi incelenmiştir. Ayrıca İtalya’da, engellilere yönelik hizmet veren STK’lar ve bu STK’ların Avrupa Birliği ile ilişkilerine değinilmiştir. Raporun amacı, Avrupa Birliği’nin kurucu üyesi olan İtalya’da engellilerin haklarını ve engellilere yönelik hizmetleri saptamak ve İtalya’daki durum ve AB’nin İtalya’daki engellilere katkısı hakkında başta Türkiye’deki engelliler olmak üzere tüm engellileri bilgilendirmektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İÇİNDEKİLER

- 1. AB MEVZUATININ İTALYA'DAKİ ENGELLİLERE KATKISI.....1
- 1.1. AVRUPA ENGELLİLİK STRATEJİSİ 2021-30.....2
- 1.2. İTALYAN İŞ BİRLİĞİ POLİTİKALARI VE FAALİYETLERİ
KAPSAMINDA ENGELLİLİK KONUSU.....3
- 1.3. İTALYAN KALKINMA İŞ BİRLİĞİ ENGELLİLİK EYLEM PLANI.....21
- 2. İTALYAN HÜKÜMETLERİ VE ENGELLİLİK ALANINDA ÇALIŞAN
KURUMLAR ARASINDAKİ SORUNLAR VEYA UYUM27
- 3. İTALYA'DAKİ ENGELLİLER İÇİN AB'NİN MALİ DESTEĞİ.....34
- 4. İTALYA ENGELLİLİK VE KALKINMA AĞI.....39
- 5. ENGELLİLİKLE İLGİLİ İTALYAN MEVZUATI.....43
- 6. İTALYAN ENGELLİLERİN AB DESTEĞİ VE MEKANİZMALARI
HAKKINDAKİ ALGISI.....46
- 7. SONUÇLAR.....52
- 8. REFERANSLAR.....55

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

AB MEVZUATININ İTALYA'DAKİ ENGELLİLERE KATKISI

İtalya, uluslararası alanda engelli politikaları konusunda önemli bir aktör olarak tanınmaktadır. Kasım 2010'da İtalyan İşbirliği, 2006 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen ve İtalya tarafından onaylanan Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme (UNCRC) temelinde hazırlanan Engellilik İlkelerini onaylamıştır.

Avrupa Birliği'nin engellikle ilgili temel inisiyatifleri şunlardır:

- Avrupa erişilebilirlik yasası, ürün ve hizmetlerin erişilebilirlik gereksinimlerine ilişkin 2019/882 sayılı AB yönergesi
- Ana ulaşım türlerinde hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların haklarına ilişkin yönetmelikler
- Kamu sektörü kurumlarının web sitelerinin ve mobil uygulamalarının erişilebilirliğine ilişkin AB yönergesi
- AB engelli kartı
- AB park kartı
- İstihdamda ve meslekte eşit muamele için genel bir çerçeve oluşturan AB yönergesi

Komisyon ayrıca, Avrupa Söemstri ve AB fonları aracılığıyla Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme (UNCRC)'nin uygulanmasında üye devletleri desteklemektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Avrupa Engellilik Stratejisi 2021-30

Strateji, engellilerin diğerleriyle eşit koşullarda tam sosyal ve ekonomik katılımı deneyimlemelerini ve ayrımcılıktan uzak yaşamalarını sağlamayı amaçlamaktadır. BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin uygulanmasına ve AB'nin bu alandaki hukuksal bütünlüğün sağlamlaştırılmasına odaklanmaktadır. AB, hem bu hedef vasıtasıyla hem de engelli haklarının tüm AB politikaları, programları ve araçlarında dikkate alınmasını sağlayarak 2010-20 stratejisini geliştirecektir. Engelliler için yeni Avrupa Stratejisi, sosyal katılımlarını ve refahlarını iyileştirmeyi, haklarını tam olarak kullanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaçla strateji, Avrupa ve ulusal düzeylerde tamamlayıcı faaliyetler öngörmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan İş birliği politikaları ve faaliyetleri kapsamında engellilik konusu

Engelliler dünya nüfusunun %15'ini oluşturuyor ve bu insanların çoğu gelişmekte olan ülkelerde yaşıyorlar. Pek çok durumda, özellikle yeterli altyapı ve tesislerin bulunmadığı durumlarda, bu kişilerin içinde yaşadıkları toplumun ekonomik ve sosyal yaşamına tam olarak katılma yeteneklerini tehlikeye atması nedeniyle engellilik, yoksulluğun nedeni olabilmektedir. Uluslararası düzeyde BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen BM “Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme”, engelliler için yeni bir uluslararası yasal ve kültürel standart getirmiştir bu durum insan haklarını ve fırsat eşitliğini geliştirmede önemli bir araçtır.

İtalyan Kalkınma İş birliği Ajansı (İtalyan İş birliği), iş birliği reform yasasının ana yeniliklerinden biridir ve kalkınma konusunda İtalya'yı diğer Avrupa ülkeleri ve diğer bazı gelişmiş ülkelerle uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. İtalyan İş birliği, birçok Avrupa ülkesinde kullanılan bir modeldir ve daha profesyonel ve yenilikçi iş birliği ihtiyacına cevap vermek üzere kurulmuştur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan İş birliğinin amacı, İtalya'daki farklı sosyal yardımların ve sosyal faaliyetlerin etkinliğini artırarak her türlü yoksulluğu ve eğitsizliği azaltmak ve bu sayede sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmaktadır. İtalyan İş birliği, engelli haklarının geliştirilmesinde önemli bir geçmişe sahiptir ve bu alandaki faaliyetlerini sürdürmektedir. BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nde belirtildiği gibi engelliliğin, kişinin özellikleri ile yaşadığı ve faaliyet gösterdiği çevre arasındaki etkileşimden kaynaklandığı kabul edilmektedir. Bu nedenle, engellilerin haklarını kullanmalarını engelleyen çeşitli sorunların ortadan kaldırılması önem kazanmaktadır ve bu, İtalyan halkının ve İtalya'daki farklı kurumsal faktörlerin kesin taahhüdü ile yapılmalıdır. Kurumların, sivil toplumun ve iş dünyasının katılımı, engellilerin ait oldukları toplumda ayrımcılık yapmadan eğitim görmelerini, çalışmalarını ve yaşamalarını idame etmeleri için kullanılabilir ürün ve hizmetlerin yaratılmasına katkıda bulunmada özellikle önemlidir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan İş birliği 'nin amacı her zaman sosyal dışlanmaya karşı m¼cadele etmektir ve s¼zleřme tarafından verilen yetki (Madde 32) bu rol¼n¼ g¼çlendirmiřtir: “*Taraf Devletler, bu S¼zleřmenin amaç ve hedeflerinin gerçekteştirilmesine y¼nelik ulusal çabaları desteklemek için uluslararası iş birliğinin önemini kabul ederler. Devletler arasında mümkün olduğunca ilgili uluslararası ve bölgesel örg¼tler ile, sivil toplum ile, özellikle engelli örg¼tleri ile ortaklık içinde, bu konuda uygun ve etkili önlemler alacaklardır.*”

İtalyan Kalkınma İş birliği, Merkezi Teknik Birim Eylemini d¼zenleyen 49/87 sayılı kanuna uygun olarak, 2000 ve 2008 yılları arasında engellilerin haklarını teşvik etmek ve garanti altına almak için yapılan girişimlerin haritasını ç¼karmıřtır. Haritalama s¼reci, engellilik sorununu İtalyan Kalkınma İş birliği G¼ndemi 'ne dahil etmek için ilk adım niteliğindedir. Bu s¼reç aynı zamanda, uluslararası taahh¼tlere (örn., Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin S¼zleřme-UNCRPD) uygun olarak, Engellilik İlkelerinin revizyonunun taslağını hazırlamak açasından da faydalı olmuştur. Ortaya çıkan veriler, “Engellilerin haklarını teşvik etmek ve garanti altına almak için İtalyan Kalkınma İş birliği Raporunda” toplanmıştır. Bu raporun taslağı, İtalyan Kalkınma İş birliği, D¼nya Bankası, Engellilik ve Kalkınma için K¼resel Ortaklık ve Fondazione Cassa di Risparmio di Torino tarafından d¼zenlenen Uluslararası Engellilik ve Kalkınma K¼resel Ortaklık Forumu'nda da sunulmuştur (Torino, 15 Ekim 2009).

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Daha sonra sonuçlar, İtalyan Kalkınma İş birliği uzmanları ve dış danışmanlarından, ayrıca diğer bakanlıkların temsilcilerinden (Refah ve Sosyal İşler) ve Dünya Bankası personelinden oluşan bir çalışma grubu tarafından toplanmıştır. Bu nedenle, raporda sunulan “Tavsiyeler”, Engellilik ilkelerinin gözden geçirilmesinin temel çerçevesini oluşturmaktadır. Bu belge, esas olarak, İtalyan İş birliği tarafından yürütölen politika ve faaliyetlere engellilik konularını dahil etmeyi amaçlamaktadır. Son olarak belge, 30 Haziran 2010'da İtalyan İş birliği tarafından düzenlenen toplantıya katılan bölgesel ve yerel kurumlar, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve engelli örgütleri tarafından da onaylanmıştır. Nihai metin, bu oturumda yapılan önemli müdahaleleri veya katkıları içermektedir. İtalyan İş birliği ve toplantıya katılan bölgesel ve yerel kurumlar, sivil toplum, üniversiteler ve engelli örgütleri arasındaki diyalog, İtalyan İş birliği programlarında engellilerin haklarını yaygınlaştırma politikalarını geliştirmenin yanı sıra, engellilerin, haklarını geliştirme hedefini gerçekleştirmek için gelecekte de devam edecektir.

İtalyan İş birliğinin engelli haklarının uygulanmasına yönelik taahhüdü, İtalya'nın bu alanda geçmişte elde etmiş olduğu deneyime dayanmaktadır. Yasal açıdan İtalya mevzuatında engellilikle ilgili sorunlara yönelik yeterli politikalar zaten var olduğu için İtalya engelli haklarının tanınması ve korunmasında yer alan en gelişmiş ölkelerden biri olarak kabul edilebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Ulusal mevzuata göre, İtalyan Kalkınma İş birliği, engellilik konusunu her zaman faaliyetlerinin temel bir bileşeni olarak görmüş ve engellilere özel hizmetlerin üstesinden gelmeyi amaçlayan kapsayıcı bir yaklaşım izlemiştir. 2006 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen Uluslararası Engelli Hakları Sözleşmesi'ni hazırlarken, İtalya, uluslararası işbirliğinin rolü, engelli kadınlar ve çocuklar için özel tedbirlerin alınmasının önemi, kapsayıcı eğitim ve aynı zamanda ailenin engelli bir birey için önemli bir rolü olması gibi belirli öncelikli alanlara katkı sağlayarak destekleyici olmuştur. İtalya, BM Engelli Hakları Sözleşmesi'ni imzalayan elli ülkeden biridir. İtalyan İş birliği 'ne, İtalya'nın Birleşmiş Milletler Sözleşmesini ve İhtiyari Protokolü (3 Mart 2009 tarihli 18 sayılı Kanun) imzalaması ve onaylamasının ardından 32. maddeyle takip etmesi gereken belirli bir yetki verilmiştir. İtalyan İş birliği, Sözleşme tarafından verilen görevi yerine getirmek için 2000- 2008 yılları arasında finanse edilen girişimlerin bir haritasını ıkarımıştır. Bu çalışmanın sonuçları "Engelli Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması için İtalyan İş birliği Raporu'nda toplanmıştır. Raporda sunulan verilerin analizi, esas olarak İtalyan İşbirliği'ne engelli hakları konusunu politika ve faaliyetlerine dahil etmek için gerekli ihtiyaç ve eylemleri belirlemede rehberlik edebilecek ilkeler sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Bu alışma, insanı merkeze alarak engellilerin sosyal dahil edilmesini ve topluma katılımlarının sağlanması ve dolayısıyla engellilerin, farklılıklarına uyum sağlayan ve saygı duyan bir toplumun sosyal, ekonomik, politik ve kültürel alanlarına tam olarak katılabilmelerine odaklanarak, engellilerin haklarının geliştirilmesini amaçlamaktadır.

İtalyan İş birliği, aşağdakilerle ilgili faaliyetlere katkı sağlayacaktır:

- Engellilerin Durumu Hakkında Ulusal Gözlem Merkezi BM Sözleşmesi'nin yürürlüğe girmesini onaylayan yasa ile aynı zamanda, engellilerin durumu açısından belgede onaylanan yükümlülüklerin etkin bir şekilde uygulanması için alınan önlemlere ve bu amaçla elde edilen ilerlemeye ilişkin ayrıntılı bir rapor hazırlama görevine sahip olacak bir "Ulusal Gözlem Merkezi" kurulmuştur.

Bu Gözlem Merkezi:

- Gözlem Merkezi tarafından planlanan iki yıllık eylem planı hakkında bilgi vermek için Kalkınma İş birliği temsilcisinin katılımını ngrebilir.
- BM Sözleşmesinin (Madde 35) uygulanması için uluslararası düzeyde alınan önlemler hakkında ayrıntılı bir raporun hazırlanması yoluyla gözlem faaliyetlerine katkıda bulunabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Parlamentoya Sunulan Yıllık Rapor: (Engellilik ile ilgili Bölüm)

Kalkınma için iş birliği politikalarının uygulanmasını bildirmek amacıyla Kalkınma İş birliği Genel Müdürlüğü (GDDC) tarafından Parlamentoya sunulan Yıllık Rapor, engellilik konularına ayrılmış özel bir bölüm içermektedir.

Engellilikle ilgili ulusal politikaların planlanması ve izlenmesi

Kalkınma İşbirliği Genel Müdürlüğü (GDDC) ulusal politikaların planlanması ve izlenmesinde rol almaktadır.

-Eğitim faaliyetleri

GDDC personeli ve daha genel olarak Dışişleri Bakanlığı personeli için engellilik sorunları ve gelişimi konusunda karşılıklı iş birliği için eğitim verilmesi. Aynı eğitim programı, merkezi olmayan işbirliği konusunda projeler uygulayan tüm yürütme kuruluşları, STK'lar ve engellilere ait organizasyonlar (DPO-Disabled People's Organizations) (BM Sözleşmesi, Madde 4, alt madde i) ile ortak ülkelerdeki işbirlikçiler için üniversite işbirliği kanalı dikkate alınarak gerçekleştirilebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

-Üniversite ve yüksek lisans düzeylerinde, GDDC'nin katıldığı farklı alanlarda "kalkınma, insan hakları ve engellilik" konulu derslerin teşvik edilmesi (BM Sözleşmesi, Madde 8-d bendi);

Yukarıdaki paragraflarda açıklanan eğitim faaliyetleri, hem İtalya'da hem de ortak ülkelerde, halen mevcut olan tüm sosyo-kültürel engellerin üstesinden gelmek için engellilik sorunlarına yönelik giderek daha açık ve hassas bir yaklaşımın ortaya çıkmasını teşvik etmeyi amaçlamalıdır.

-İkiz Süreç Yaklaşımı

İkiz Süreç (Twin Track) yaklaşımı, katılımcı yaklaşımın özel bir türüdür. İtalyan İş birliği tarafından geliştirilen strateji, katılımcı bir yaklaşımla engelliler dahi toplumun tüm kesimlerinin katılımı, sorumluluk alınması, bağlanması ve entegrasyonu anlamına gelir. Bu anlamda, uluslararası düzeyde de ikiz süreç yaklaşımı belirlenmiştir. Bu yaklaşım bir yandan engellilerin haklarını ve özel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak özellikle engellileri hedef alan girişimlerde bulunmak; diğer yandan, engellilerin tüm sosyal projeler de öncelikli olarak yer almasını amaçlamaktadır. Bu yaklaşıma göre:

- İtalyan İş birliği, faaliyetlerinde engelliliği ön plana alma politikalarını teşvik etmeye yönelik çalışmalarını artırmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Ayrıca, özel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak engellilere özel olarak hitap eden girişimlerin (engellilere özel faaliyetler) uygulanmasına devam etmelidir.

Uygun ve düzenli olarak yayınlanan istatistiklerle bu yaklaşımı izleyebileceğiz. Bu uygulama bakanlığın web sayfaları (4/2004 sayılı İtalyan Kanunu tarafından sağlanan standartlara dayalı olarak) üzerinden de yapılabilir. Yakın zamanda, internet üzerinden erişilebilen, konuyla ilgili ulusal ve uluslararası tüm bilgileri içeren interaktif bir veri bankası geliştirilecektir.

Doğal afetlerde engellilerin ihtiyaçlarını ve haklarını daha doğru tanımlamak için teknik yeterlilikleri ve proje kabiliyetlerini artırmak

Felaketler ve doğal afetlerde engellilerin kurtarılmasına ilişkin Verona Tüzüğünün (Carta di Verona) 5. maddesinde yer alan hükümler, herhangi bir doğal afet durumunda engellilerin yeterli düzeyde korunmasını ve güvenliklerini garanti altına almak ve diğer kişilere de sunulan tüm hizmetlerden faydalanmalarını sağlamak için gerekli şartların uygulanmasında her düzeydeki kurumların sorumluluğunu göz önünde bulundurularak ve engellilik temelinde herhangi bir ayrımcılıktan kaçınmanın uygulanmasını gerektirmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Ayrıca, İtalyan İş birliği 'nin tüm faaliyet ve girişimlerinde, acil durumlarda engelliler lehine uygulanacak stratejiler, politikalar ve müdahalelere ilişkin uluslararası yasal çerçevenin gelişimini sürekli olarak dikkate alması gerekmektedir.

Engellilere yönelik girişimler ve projeler

İtalyan İş birliği, bütçesindeki fonların bir kısmını özellikle engellilerin haklarını geliştirmeye ve korumaya tahsis etmektedir. Yapılacak desteklerin (engellilere yönelik proje veya girişimler) coğrafi dağılımında adaleti göz önünde bulundurarak daha büyük sistematik bir düzen ve daha büyük bir etkiyi sağlayabilecek bir şekilde yapılması sağlanmalıdır.

İtalyan İş birliği, yoksulluk ve engellilik arasındaki sıkı bağlantıyı ve 2009-2011 ilkeleri ve programlarını dikkate alarak, Afrika ülkeleri gibi en yoksul ülkelere yönelik çabalarını artırmalıdır.

“Erişilebilirlik” ile ilgili tedbirlerin yasalaştırılması

İtalyan İş birliği tarafından hazırlanan raporda haritalanmış olan projelerin yalnızca %3,9'u fiziksel ve duyuşsal engelleri ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetleri içermektedir. Bu yüzden İtalyan İş birliği tarafından şu tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Başka ülkelerdeki iş birliği kurumlarının yaptıkları gibi, erişilebilirlik konusunda hazırlanmiş yönergelerin yürürlüğe konulması.
- BM Sözleşmesi, Madde 9, paragraf 1, alt madde a'ya uygun olarak, GDDC tarafından finanse edilen (hem yeni hem de yenilenmiş) tüm altyapı projelerinde engellilerin erişimi ile ilgili tedbirlerin alınması.
- İlgili personeli, engellilerin erişimini düzenleyen ulusal ve uluslararası mevzuat hakkında derinlemesine bir anlayişla tanıştıracak eğitim faaliyetleri düzenleyerek, LTU altyapılarını erişilebilir kılmayı amaçlayan girişimlerin teşvik edilmesi.

Engelliler için yapılacak girişimler ve uygulanacak projelerin planlanması ve formüle edilmesi

İtalyan İş birliği, GDDC'nin karar alma organına sunulan mali tekliflerin (proje tekliflerinin) aşağıdaki amaçlara yönelik olmasını sağlamalıdır:

- Engellileri yaş ve cinsiyetlerine göre belirlemek için engelli nüfusu hakkında veri toplayarak elde edilen verileri analiz etmek sınıflandırmak.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Engelliliğin ve insan haklarına saygının çok yönlü bir konu olduğu gerçeğinin giderek daha fazla farkına varan uluslararası bir dilin geliştirilmesini dikkate alan güncel bir terminolojiyi benimsemek (BM Sözleşmesi Madde 1)

- Erişilebilirlik ilkelerine dayalı yaklaşımı ele almak (Evrensel Tasarım). Bu konu, erişilebilir altyapının planlanmasının yanı sıra erişilebilir teknolojilerin benimsenmesi anlamına da gelmektedir. (BM Sözleşmesi, Madde 32, paragraf.1, alt madde a)

- Avrupa Birliği'nin 2007-2013 yılları arasında sağlamış olduğu yapısal fonların tahsisindeki deneyimlerine dayanarak, tüm projelerin engelliler için erişilebilir olmasını teşvik edici tedbirler almak. Engellilerin haklarının geliştirilmesi alanında etkin olarak faaliyet gösteren ülkelerin kurumsal olarak güçlendirilmesine destek vermek. Esasında burada bahsi geçen engellilerin haklarının geliştirilmesi alanında etkin olarak faaliyet gösteren ülkelerden kasıt çoğunlukla BM Sözleşmesini onaylamış olan ülkeler olarak değerlendirilebilir. Bu destek söz konusu sözleşme ile oluşturulan referans mevzuatın güncellenmesini ve düzenlenmesini sağlamalıdır.

- Bu kapsamda, gelişmekte olan ülkelerde engellilere yönelik faaliyet gösteren kuruluşların kapasitelerini geliştirme ve güçlendirme faaliyetlerini desteklemek.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İş birliği faaliyetlerini iyileştirmek için engellilik politikalarının koordinasyonunun ve tutarlılığının sağlanması

- 2004 OECD-DAC Emsal Değerlendirme Raporunda belirtildiği ve 2009 Emsal Değerlendirmesinde duyurulduğu gibi, GDDC engellilik konusundaki politikaların tutarlılığını incelemeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu faaliyet, engellilikle ilgili ulusal politikalar, prosedürler ve uluslararası taahhütler (Madde 4- BM Sözleşmesi) ile uyumlu olarak yürütülmelidir. Bu amaçla, GDDC, ortak ölkelerin, engellilerin insan haklarının korunmasına yönelik bir mevzuat kabul etmesini teşvik etmeyi amaçlayan hem engellilik hem de eğitimle ilgili girişimleri teşvik etmektedir.
- En az üç düzeyde yapılandırılması gereken bir izleme sisteminin kurulması: Ortak ölkelerle politikaları belirlerken bu ölkelerle gerçekleştirilen diyalog ve müzakere aşamasında, desteklenmesi ve uygulanması planlanan faaliyetlerin ve tamamlanan girişimlerin değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesi gerekmektedir.
- İtalyan İş birliğinin önemli finansman sağladığı Avrupa Birliği ile diyalog da 26 Kasım 2009 tarihinde BM Sözleşmesi'ni onaylayan Avrupa Birliği'nin sorumluluklarından biri, Sözleşme'nin 32. maddesi uyarınca düzenlenmesi ve izlenmesi gereken kalkınma iş birliği, acil durum ve üçüncü ölkelerle olan gündemlerdir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İş birliği içerisinde bu husus, çok taraflı kanallar (Birleşmiş Milletler, Dünya bankası ve bölgesel kalkınma bankaları vb.) aracılığıyla uygulanmıştır.

OECD – DAC kategorilerine göre sistematik veri toplama

-Engellilere yönelik projelerin OECD-DAC sınıflandırma mekanizmasına uygun olarak, daha net bir şekilde belirlenmesini sağlamak. Bu husus aynı zamanda, İtalya'nın taahhütlerine ilişkin olarak sözleşmeyle belirlenen izleme gerekliliklerine daha iyi uymasını sağlayacak bir araçtır.

Sosyal Kalkınma için diğer iş birliği kurumlarıyla ortak alışma

İtalyan İş birliği, gerçekleştirdiği faaliyetlerin daha etkili olmasını sağlamak ve ortak politikaları teşvik etmek amacıyla kalkınma yardımı için çalışan diğer kuruluşlarla kapsayıcı kalkınma konusunda bilgi ve deneyim alışverişini yaygınlaştırmayı amaçlayan girişimleri teşvik etmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Engelli örgütlerinin katılımı ve desteği

İtalyan İş birliğinin engelli örgütlerine desteği şu şekillerdedir:

- Özellikle engellilere, engelli kuruluşlarına ve engelli ağlarına yönelik teşvik edici önlemler almak ve bu konularda engelli camiasını cesaretlendirmek.
- Engellilerin politikaları belirleme, iş birliği programlarını yönetme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilmesi. Sözleşmenin 32. maddesi, tüm taraf devletleri engellilerin sosyal dahil edilmesi alanında uluslararası iş birliğinin yanı sıra uluslararası kalkınma programlarına da yönlendirilmesi için tüm gerekli tedbirleri almaya teşvik etmektedir. Bu dahil etme proje uygulayıcıları kadar proje faydalanıcılarını da kapsar.
- Dünya Bankası tarafından geliştirilen en iyi uygulamalara dayanarak, bu tür bir katılımı sağlamak için bir uyum fonu oluşturmak.

STK'lara Değer Verilmesi

GDDC, STK'ları içeren daha geniş kapsamlı girişimleri destekleyebilir. Bu STK'ların varlıkları ve katılımları koordine edilebilir ve bölgesel düzeyde farklı aktivite ve girişimler uygulanabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İş Dünyasının Sürece Dahil Edilmesi

- İş dünyasını engellilerle ilgili çalışmalara dahil edecek mekanizmalar belirlenebilir. İş dünyası çeşitli alanlarda (istihdam, eğitim, inşaat işleri ve hizmetlerin sağlanması, teknik yardım vb.) yetkindir ve engellilerin farklı hizmetlere, iş tesislerine (ofis, işyeri vs.) ve ulaşım araçlarına erişim sorununu çözmede daha etkin rol alabilir.
- Kurumsal Sosyal Sorumluluk ilkelerine uygun bilgi ve teknolojileri geliştirebilir.
- Girişimcilerin bu konuya aktif katılımı, engellilerin eğitime, iş ve kariyer fırsatlarına erişimlerini engelleyen unsurları ortadan kaldırarak engellilerin işe entegrasyonunu kolaylaştıracak erişilebilir çalışma ortamlarının tasarlanmasına ve geliştirilmesine yardımcı olabilir.
- İtalyan iş dünyasının sürece katılımı, engellilerin lehine çalışma faaliyetlerinin teşvik edilmesine destek olacaktır. Ayrıca İtalyan şirketleri faaliyet gösterdikleri ölkelerde, İtalyan İş birliği tarafından teşvik edilen faaliyetleri desteklemek için mali destek sunabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan kurumları ile bilgi ve tecrübe paylaşımı, onların bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak

- İtalyan İş birliği, üniversitelerin, işletmelerin ve yerel ajansların karar alma süreçlerine ve girişimlere katılımını (merkezi olmayan iş birliği) desteklemektedir. İtalya'nın ulusal olarak geliştirdiği deneyimin uluslararası düzeyde bilinmesi ve kullanılması için bu destek önemlidir.

- Bu yerel faktörlerin katılımı, yapılandırılmış sürdürülebilir iş birlikleri oluşturularak daha da geliştirilmelidir. Ayrıca, GDDC, bu alanda eşgüdömlü önlemleri uygulamak için ulusal düzeyde İtalyan aktörler arasında iş birliklerini ve sinerjileri teşvik ederek siyasi, kültürel ve finansal yatırımlar için bir katalizör görevi görebilir.

Rehberlerin uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesi

- BM Sözleşmesinin 32. maddesi ile uyumlu bir prosedür sistemi tanımlayarak, doğrudan engelliler ile ilgili olmayan projeler de dahil olmak üzere, İtalyan İş birliği tarafından üstlenilen tüm girişimlerde engellilik konusunun göz önünde bulundurulmasını sağlamak. Buna ek olarak, herhangi bir projenin etkin uygulaması ve nihai yararlanıcılar üzerindeki etkisi değerlendirilmek zorundadır. Bu yüzden engelliler proje teklifinde belirtilmiş olursa, söz konusu projenin engelliler üzerindeki etkisi de değerlendirilmek zorunda olacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Projelerin engellilere yönelik etkisini ölçmek için belirli göstergelerin oluşturulması. Bu göstergeler, İtalyan İş birliği tarafından finanse edilen proje tekliflerinin değerlendirilmesinde kullanılabilir.
- BM Sözleşmesinin 6. ve 7. maddelerine (yani cinsiyet sorunları veya reşit olmayanların hakları) uygun olarak, bu belge ile GDDC tarafından onaylanan diğer prensip ve kuralların revizyonu arasındaki her yararlı bağlantıyı kurmak ve bu bağlantıları teşvik etmek.
- Bu kuralların ve prensiplerin uygulanmasını düzenlemek için GDDC tarafından bir eylem planını geliştirmesi ve uygulanması.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan Kalkınma İş birliği Engellilik Eylem Planı

İtalya, 2006 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ülkelerden biridir. Aynı zamanda, sözleşme uyarınca engellilere ilişkin ilkeler ve uluslararası referans standartlarına uygun bir Engellilik Eylem Planını da ilk yayınlayan ülkedir. Bu eylem planının hazırlanması önemli bir iyi uygulama örneğidir.

İtalya'nın bu başarısı, Dışişleri Bakanlığı/Kalkınma İş birliği Genel Müdürlüğü'nün (İtalyan İş birliği) çeşitli ofisleri, özellikle Merkezi Teknik Birimi ve VI ve VII daireleri arasındaki verimli bir diyalog sürecinin sonucudur. Bu süreç, başka bazı değerli çıktılarının yanı sıra İtalyan sivil toplumunun deneyimini yansıtan ve değerini artıran bir belgenin (İtalyan Kalkınma İşbirliği Engellilik Eylem Planı) oluşturulmasını sağlamıştır. Merkezi ve yerel yönetim kurumları, sivil toplum kuruluşları, merkezi olmayan kuruluşlar, akademi, araştırma merkezleri ve şirketlerin temsilcileri ile gerçekleştirilen çok sayıda toplantının sonucunda bu İtalyan Kalkınma İş birliği Engellilik Eylem Planı üretilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Dünyada engellilerin %90'ının toplumsal hayatın gereksinimi olan hizmetlere erişimi yoktur, %85'ten fazlası işsizdir ve engelli çocukların %4'ünden azı örgün eğitime erişebilmektedir. Engelliler hemen hemen her zaman gelişmenin ve kalkınmanın avantajlarından mahrum kalmaktadırlar. Engelliler ayrımcılığa maruz kaldıkları ve eşit fırsatlara erişimleri olmadığı için, engellilik yoksulluğun hem nedeni hem de sonucudur. Bu durum engelli bireylerin topluma katılımlarını kısıtlamakta ve bu kısıtlama da sürekli olarak insan hakları ihlallerini beraberinde getirmektedir. Toplumun engellilere yönelik olumsuz tutum ve davranışları, toplumda ekonomik, kültürel, politik ve sosyal yaşamın tüm alanlarına yansıyan çok güçlü bir sosyal yara açmaktadır.

Savaşlar, doğal afetler ve insan kaynaklı afetler gibi genellikle ihmal sonucu ortaya çıkan ölümler ve acil durumların doğrudan sonuçlarına öncelikle engelliler maruz kalmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalya'nın, Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme'yi (UNCRPD) 2007'de imzalayıp 2009'da onaylamasından bu yana, Dışişleri Bakanlığı'nın Kalkınma İş birliği Genel Müdürlüğü'nün (DGCS) Merkezi Teknik Birimi, engellilik konusunu İtalya'nın sosyal kalkınma gündeminin merkezine taşımak amacıyla, fonlanan tüm projeleri haritalandırmakta ve analiz etmektedir. 132 ülke ve Ocak 2011'de Avrupa Birliği tarafından onaylanan Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme'yi (UNCRPD), artık yeni bir uluslararası standart haline gelmiştir. Sözleşme tüm engellilerin (uzun süreli fiziksel, zihinsel, entelektüel veya duyuşsal bozukluğu olan) haklarını korumaktadır. Sözleşme'nin imzalanması uluslararası iş birliği politikalarında da bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Gerçekten de CRPD, kalkınma iş birliği (madde 32) ve acil müdahale (madde 11) faaliyetlerine yeni ilkeler getirmiştir. Avrupa Engellilik Stratejisi'nde, Avrupa Birliği'nin (dünyanın en büyük kalkınma yardımı bağışçısı) engelli hakları konusunda gerçekleştirecek dış eylem (AB üye ülkeleri dışındaki engellilerle ilgili olarak yapılacaklar) ile ilgili bir bölüm vardır. Strateji dış ilişkilerde, ikili gündemlerin yanı sıra kalkınma ve acil durum programlarında engellilere gereken dikkatin gösterilmesini gerektirir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan Uluslararası İş birliği Forumu (Milano, Ekim 2012) İtalya'da uluslararası iş birliğinin rolünü yeniden tanımlamıştır. 2012 yılında İtalya'nın Milano kentinde düzenlenen forum katılımcı bir süreçle yürütölmüştür. Bu sayede faydalı girdiler sağlanmış, yansıma ve gelişme için yeni temalar ortaya koyulabilmiştir. Forum uluslararası iş birliği faaliyetlerinin bir parçası olarak engellilerin sosyal dahil edilme süreçleri ile ilgili ulusal politikaların oluşturulmasına odaklanmıştır. Kasım 2010'da Dışişleri Bakanlığı'nın Kalkınma İş birliği Genel Müdürlüğü'nün (DGCS) Merkezi Teknik Birimi uluslararası standartlara dayalı olarak hazırlanan "İtalyan İş birliğinin politikaları ve faaliyetleri kapsamında engellilik sorununun tanıtılması ilkeleri" belgesini onaylamıştır. Bu belge, İtalyan kurumları, (bölgeler, özerk iller ve yerel yönetimler dahil), merkezi olmayan iş birliği tarafları, sivil toplum ve engelli kuruluşları ile kapsamlı bir istişare sürecinin sonucudur. Belge ayrıca yukarıda belirtilen ilkelerin uygulanmasını amaçlayan bir Eylem Planının hazırlanmasını hedeflemiştir. Bir yıllık çalışma ve diğer önemli paydaşlarla yapılan birkaç toplantıdan sonra Forum, tartışmalardan kaynaklanan tematik alanlara bölünmüş bu Eylem Planını hazırlamıştır. Belgenin hazırlanmasının ilk taslak aşamasında, çeşitli paydaşlar ve değerli önerilerde bulunan 4 çalışma grubundaki 50 farklı kuruluş (kurumlar, dernekler, yerel yönetimler, üniversiteler, araştırma merkezleri ve şirketler) yer almıştır. Bu da söz konusu belgenin oldukça katılımcı bir sürece dayandığını göstermektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalyan Kalkınma İş birliği Engellilik Eylem Planının beş temel şartı

İtalyan Kalkınma İşbirliği Engellilik Eylem Planı, her biri aşığıdaki alanlarda eylemleri içeren beş temel şarta dayanmaktadır:

- Politikalar ve stratejiler. Ulusal engellilik politikası planlama ve izleme araçları
- Engellilikle ilgili tüm tarafların katılımcılığına dayalı proje planlama ve tasarım
- Engelliler için erişilebilir ve kullanılabilir çevre, mallar ve hizmetler
- Engelliler de dahil olmak üzere insani yardım ve acil durum yönetimi
- Sivil toplum ve şirketler tarafından engellilik konusunda edinilen deneyim ve becerilerden yararlanmak

Eylem Planının DGCS Yürütme Komitesine sunulmasından sonraki 3 ay içinde, Panel (2011'de kuruldu) ve Çalışma Gruplarının Dışışleri Bakanlığı üyeleri, diğerlerinin yanı sıra, yukarıdaki faaliyetlerin uygulanması için zaman çizelgesini engelliler konusunda çalışan farklı aktörlerle temas halinde ilgili ofislerde geliştireceklerdir. Uygulama aşamasında, çeşitli sektörlerdeki dış uzmanlara da başvurulacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Mevcut kaynaklar göz önüne alındığında, uygulamanın ilk yıllarında gerçekleştirilecek faaliyetler daha çok eğitim, öğretim ve farkındalık, haritalama ve veri toplama üzerine olacaktır. Eylem Planında öngörülen tüm faaliyetlerin uygulanmasında diğer İtalyan İş birliği ilkeleri (cinsiyet, reşit olmayanlar, yoksulluk, sağlık ve merkezi olmayan iş birliği) göz önünde bulundurulacak ve bu ilkelerle sinerji oluşturulmasına özen gösterilecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İTALYAN HÜKÜMETLERİ VE ENGELLİLİK ALANINDA ÇALIŞAN KURUMLAR ARASINDAKİ SORUNLAR VEYA UYUM

İtalya İstatistik Kurumu (ISTAT), yıllardır engelliler hakkında, yaşam koşullarını ve nüfusun geri kalanıyla arasındaki farklılıkları ortaya çıkaran çok sayıda veri üretmiştir. Halihazırda ISTAT tarafından ortaya konulan veriler, sosyal dahil etme süreçlerinin boyutlarını, gündelik hayattaki etkilerini tanımlamaktadır. ISTAT, Avrupa istatistik sistemi tarafından yayınlanan yönergelere uygun olarak, gerçekleştirdiği nüfus araştırmalarında, sağlık sorunları nedeniyle olağan (gündelik) faaliyetlerini yerine getirmede kısıtlamaları olduğunu bildiren kişileri belirleyen tek bir soru kullanmaktadır.

Bireysel özerklikten yoksunluk ve kendi seğıimlerini yapamama, engellilerin yaşamları boyunca yaşayabilecekleri en ciddi sorunlar arasındadır. Engelliler açısından sağlık ana risk faktörlerinin başında gelmektedir, ancak eğitim düzeyi, istihdam, gelir durumu, sosyal, kültürel ve sportif hayata katılım da en az sağlık kadar önemlidir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İtalya'da engelli sayısı yaklaşık 3 milyon 100 bin (nüfusun %5,2'si)'dir. Bunların, yetmiş beş yaşın üzerindeki kısmı yaklaşık 1,5 milyondur. Bu 1.5 milyonun da 990,000'i ise kadındır. Engelli oranı yaşla doğrudan ilintilidir. İtalya'da kuzey bölgelerde engelli oranı %4,8 iken adalar bölgesinde %6,3' tür. Adalar engelli oranında ilk sırada yer almaktadır. İtalya'da engelli oranını en yüksek olduğu bölgeler Umbria ve Sardunya'dır. Veneto, Lombardiya ve Valle d'Aosta ise %4,4 ile en düşük yaygınlığa sahip bölgelerdir.

Yaşlıların engelli nüfus içindeki oranının yüksekliğini düşününce, engelli nüfusun ciddi ölçüde yalnız yaşadığı ortaya çıkmaktadır. İtalya'da nüfusun dörtte birinden fazlasının yalnız yaşıyor olması da bu kanıyı desteklemektedir. Aile desteği olmadan uzun yıllar yalnız yaşama riskiyle karşı karşıya kaldıkları için, yaşlılar özellikle savunmasızdır; Bu risk oldukça yaygındır, çünkü birçok engelli birey 65 yaşına gelmeden önce bile tüm aile üyelerini kaybetmiş olabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 25. maddesi, engelliliğe dayalı ayrımcılığa maruz kalmadan mümkün olan en iyi sağlık durumunda olma hakkını tesis eder. Sağlık, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından "*sadece hastalığın olmaması değil, fiziksel, zihinsel ve sosyal olarak tam bir iyilik hal'i*" olarak tanımlandığından, maddi bakış ağısının üstündedir. Başka bir deyişle, ICF'den alınan bir terminolojide kullanıldığında sağlık, insanların sosyal tatminleri de dahil olmak üzere her açıdan tatmin edici bir yaşam sürmelerini sağlayan bir araç ve kaynak olarak kabul edilir. Ciddi kısıtlamaları olan kişilerin sağlık durumu, nüfusun geri kalanından önemli ölçüde daha kötüdür; özellikle, bir veya daha fazla kronik patolojiden muzdaripler. Engelli bireyler arasında sağlık durumunun kötü olduğunu beyan edenlerin oranı %61'dir. Nüfusun geri kalanında ise bu oran %0.6'dır. Yalnızca yaşlı nüfus göz önüne alındığında ise engellilerden sağlık durumunun kötü olduğunu bildirenler %68.7, diğer yaşlılardan sağlık durumunun kötü olduğunu beyan edenler %1.6'dır. Sağlık açısından kadınların durumu erkeklerden kötüdür. 64 yaşın altındaki kadınların %56,4'ü en az üç ciddi kronik hastalığa sahipken, erkek akranlarının %47.4'ü bu durumdadır. Yaş ilerledikçe bu cinsiyetler arası farklılık azalmaktadır. Yaşlı kadınların %83,4'ü ve yaşlı erkeklerin %80,4'ü en az üç ciddi kronik hastalığa sahiptir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Çevresel bağlamın bir sağlık problemini engelliliğe dönüştürmedeki etkisi şudur: Kişisel özerkliğin azalması veya kaybı bireyi, çok önemli faaliyetleri yerine getirmede başkalarına bağımlı olmaya zorlamakta ve bu da kişinin özgüveni ve öz saygısında derin bir hasara yol açmaktadır. Kişisel özerklik eksikliği, çoğu 75 yaşın üzerinde (1 milyon 200 bin) olmak üzere ve 1 milyon 400 bin yaşlıyı etkilemektedir. Bu kişiler kendilerine bakamamakta, yani tek başına banyo veya duş alma, yataktan kalkma, oturma, sandalyeden kalkma, giyinme, soyunma, tuvaleti kullanma ve yemek yeme gibi işleri yapamamaktadırlar. 65 yaş üstü kişilerin yaklaşık %7'si bahsedilen faaliyetlerin üç veya daha fazlasında ciddi güçlükler yaşamaktadırlar. Yetmiş beş yaşın üzerindekiiler arasında bu oran %12'ye yükselmektedir. Yaklaşık 4 milyon yaşlı (ve 75 yaşın üzerindekiilerin neredeyse yarısı) günlük yaşam için gerekli olan diğer faaliyetleri bağımsız olarak gerçekleştirememektedir. Ek olarak, 65 yaş üstü kişilerin üçte birinden biraz azı en ağır ev işlerini bağımsız olarak yapamamakta, %17'si tek başına alışveriş yapamamakta, yaklaşık %12'si ise yemek hazırlayamamaktadır. Yaşlı kadınlar, hem kişisel bakım faaliyetlerinde (erkeklerde %7,3'e karşı kadınlarda %14,1) hem de ev içi faaliyetlerde (erkeklerde %20,4'e karşı kadınlarda %37,9) erkeklere göre daha fazla güçlük yaşadıklarını beyan etmektedirler.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir.
This project is funded by the European Union.

Kadınların yaşla birlikte daha büyük zorluk yaşadıkları net olarak da teyit edilmiştir (bakım faaliyetleri için erkeklerde %7,6'ya karşı kadınlarda %12,2 ve ev içi faaliyetler için erkeklerde %21,4'e karşı kadınlarda %34,8).

Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme'nin (UNCRPD) 24. maddesi, engellilerin eğitim hakkını, potansiyellerini geliştirmenin bir aracı, insanlık onurunun bir garantisi ve aynı zamanda bireysel özerklikleri, yaşam koşullarında seçim yapabilmeleri, özgürlük ve fırsat eşitliği için vazgeçilmez bir araç olarak tanıır. Veriler, bazı önemli iyileştirmelere rağmen, eğitimde engelliler için fırsat eşitliği koşullarının sağlanması hedefine ulaşmaktan çok uzak olduğunu göstermektedir. Nitekim okul ve üniversite eğitiminin tamamlanmış sayılabileceği 35-54 yaş grubu göz önüne alındığında, engellilerde erkeklerin sadece %44,5'i, kadınların ise %46,3'ü en azından bir okul diplomasına sahiptir. Nüfusun geri kalanında karşılık gelen yüzdeler: 59.0 ve 64.8'dir.

BM Engelli Hakları Sözleşmesi tarafından atıfta bulunulan haklardan biri de eğitim hakkıdır. Engelli bireyin kendi potansiyelini geliştirmesi ve bu sayede insan onuruna yaraşır şekilde kişisel özerkliğe sahip olabilmesi ve eşit fırsatlardan yararlanabilmesi için eğitime erişim hakkı önemlidir. Veriler, engellilerin eğitime erişim konusunda haklarına ulaşmada nüfusun geri kalanı arasındaki önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Bu noktada eğitimlerini bitirmiş olmasđ gereken 35-45 yaş grubuna bakarsak, engelli kadınların %46,3'ünün, engelli erkeklerin %44,5'inin eğitime eriştiğini söyleyebiliriz. Nüfusun geri kalanında bu oran %59.0 ve % 64.8'dir.

BM Sözleşmesi tarafından atıfta bulunulan haklardan biri, seçimlerde ve eylem alanında özgürlük derecesi eşitlikle bağlantılıdır, bu bakış açısından bakıldığında, devam edilen lise türündeki farklılıklar, seçim için eşit olmayan fırsatları işaret edebilir. Veriler, engelli kişiler ve nüfusun geri kalanı arasındaki önemli farklılıkları vurgulamaktadır, aslında 2017'de, toplam öğrencilerin %20,1'i mesleki eğitime yönelirken engelli öğrencilerin %49,8'i mesleki eğitime yönelmiştir. Bu, engelli öğrencilerin yaklaşık yarısının hızlı bir şekilde çalışma hayatına atılmalarını sağlayacak eğitim kurslarını tercih ettiği ve eğitimlerini üniversite eğitimi ile devam ettirmekten kaçındığı anlamına gelir.

Çeşitli uzmanların işaret ettiği gibi, işsizlik önemli bir özgürlük kaybına yol açmakta ve sosyal dışlanmanın ana nedenlerinden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Bu, yalnızca kişinin özlemlerini yerine getiren bağımsız ve onurlu bir yaşam sürme yeteneğinin gelire bağlı olması nedeniyle değil, aynı zamanda iş yokluğunun insan ilişkilerini azaltması, sosyal ilişkilerin gelişimini ve sürdürülmesini tehlikeye atması nedeniyle olmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Yani engellilerin istihdamı sadece gelir anlamında bir katkı sağlamamaktadır aynı zamanda engellinin sosyal hayata dahil olmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, 15 ila 64 yaş arasındaki nüfusta engellilerin yalnızca %31,3'ünün (kadınlarda %26,7, erkeklerde %36,3) istihdam edilmesi (bu oran genel nüfusta %57,8'dir.) engellilerin istihdamının halen yetersiz olduğunu göstermektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İTALYA'DAKİ ENGELLİLER İÇİN AB'NİN MALİ DESTEĞİ

Engelliler için sunulan çeşitli finansman fırsatları arasında, istihdama erişimi teşvik ederek ve sosyal dışlanmaya karşı fon ve finansman sağlayarak insan sermayesi ile aktif olarak ilgilenen Avrupa Komisyonu bünyesindeki bir birim olan Avrupa Sosyal Fonu'nun projeleri bulunmaktadır. Avrupa Sosyal Fonu (ESF), kırılgan (dezavantajlı) grupların ve özellikle engellilerin sosyal entegrasyonu ile ilgilenen yerel, bölgesel veya ulusal projelere ve kuruluşlara fon sağlamaktadır. ESF, doğrudan şahıslara değil sadece tüzel kişiliklere bu fonu sağlamaktadır. ESF projelerine engellilerle ilgilenen dernekler ve kuruluşlar başvurabilmektedir. Engellilere yönelik krediler, kamu veya özel kuruluşlar tarafından mal veya hizmet alımı için kredi veya ipotek şeklinde verilir ve bu kredilere engelliliği belgeli olan kişiler başvurabilir. Engellilere yönelik kredi veren kamu kuruluşlarının kredi koşulları genel kredi veya ipoteklerden farklıdır, ancak bu durum engellilerin her zaman krediye erişebilecekleri anlamına gelmez.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Aile, özellikle İtalya'da, sosyal dışlanma riskine karşı mücadelede önemli bir rol oynadığından, engellilerin yaşamı için temel bir kurumdur. İtalya'da en az bir engellinin yaşadığı yaklaşık 2 milyon 300 bin aile vardır ve bunların %32,4'ü engellilik durumu kaynaklı resmi olmayan ağlardan destek almaktadır. Engelli hanelerindeki bu oran toplam hanelerin yüzdesinin (%16.8) neredeyse iki katıdır. Genel olarak, engelli ailelerinin yaklaşık yarısı, ayda üç veya daha fazla başlık altında yardım alırken, yaklaşık yarısı yalnızca tek bir yardım almaktadır.

Genellikle informal yardım ağı yetersiz olduğu için, engelli ailelerin neredeyse dörtte birinin bu hizmetleri piyasadan satın almaktadır. Buna ek olarak, engelli aileleri, engellilerin ilaç satın alma (%91'i bunu beyan etmiştir) ve tıbbi bakım (%79,2) masraflarını üstlenmektedir. Bu masrafların aile bütçeleri üzerindeki yükü, ailelerin yaklaşık yarısı tarafından çok ağır olarak görülmektedir. Uzman personel ile evde bakım masraflarını da düşünürsek, yük daha da artmaktadır. Bu ekonomik yüke, ailelerin ekonomik gelire ulaşma kapasitesinin düşmesi etkisini de eklemeliyiz. Engelli ailelerinin ortalama eşdeğer yıllık gelirleri ortalaması diğer ailelerinin ortalamasından 17.476 Euro daha düşüktür. (%7.8) Daha düşük ortalama gelir düzeyi ve engelli birey kaynaklı giderlerin yükü, engelli ailelerin maddi yoksunluk riskinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. İSTAT tarafından elde edilen verilere göre engelli ailelerin %28,7'sinin maddi yoksunluk içindedirler. (Ülke ortalaması %18).

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

En görünen yoksunluk belirtileri Şunlardır:

-En az bir engellinin yaşadığı ailelerin %67'si yılda bir hafta evden uzakta tatil yapamamaktadır.

- En az bir engellinin yaşadığı ailelerin %53,7'si 800 Euro'dur beklenmedik bir masrafla karŐılaŐtıklarında ödeyememektedir.

- En az bir engellinin yaşadığı ailelerin, beŐte birinden daha fazlası evini yeterince ısıtamamakta veya en az iki günde bir yeterli yemek yiyememektedir.

Sosyal dahil etme, çok sayıda sosyal faaliyete katılım yoluyla da ifade edilmektedir. Bu kapsamda oluşturulan göstergeler, engellilerin yalnızca %9,3'ünün yıl içinde sık sık sinemaya, tiyatroya, konsere veya müzeye gittiğini göstermektedir. Nüfusun geri kalanında bu oran %30,8'dir. Kamu kuruluŐu veya özel İtalyan müzelerinin yalnızca %37,5'i ciddi engeli olan insanları kabul edecek donanıma sahiptir. Bu müzelerin sadece %20,4'ü ziyareti faydalı ve kaliteli bir deneyim haline getirmek için engellinin ihtiyaç duyabileceği materyal ve destekleri (dokunsal yollar, kataloglar ve Braille'de açıklayıcı paneller vb.) sunmaktadır. Engellilerin sadece %9,1'i düzenli olarak spor yaparken, geri kalan nüfusun %36,6'sı düzenli olarak spor yapmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Genel olarak, engellilerin neredeyse %80'i tamamen hareketsizdir ve bir milyonu bu tercihini bir sağlık sorununa bağlamaktadır.

İtalya'daki sosyal koruma sistemi, engelli insanlara yardım etmek ve marjinalleşme riskini azaltmak için ekonomik transferlere, hizmetlere ve yapılarla müdahale etmektedir. Bölgeler, bölgesel sağlık hizmetleri aracılığıyla, engellilere sosyal yardım ve sağlık yardımı sunmakta, ayakta tedavi ve evde hizmet veya konut ve yarı konut yapılarında hastaneye yatış sağlamaktadır. Engellilere yönelik bu tür yardım için yapılan toplam harcama, kişi başına yaklaşık 987 Euro'dur; harcamaların yaklaşık %78'i ayakta tedavi ve evde bakıma, kalanı ise yatılı ve yarı konut tesislerine ayrılmıştır. Belediyeler, sosyal entegrasyon için bakım ve desteği garanti etmeye yönelik müdahaleler ve hizmetler sağlamaktadır. Engelliler lehine yapılan bu tür yardımlar için yapılan harcama, kişi başına yılda 2.852'ye eşit olan yaklaşık bir milyar 797 milyon Euro'dur.

Engellilere yönelik sosyal koruma harcamalarında en büyük payı, refah ve sosyal güvenlik niteliğindeki engelli bireylere yönelik para transferleri almaktadır. 2017 yılında, engelliler lehine yapılan toplam para transferleri yaklaşık 37 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu para transferlerinin 23 milyar Euro'su doğrudan refah payı ödemesi şeklinde 14 milyar Euro'su sosyal güvenlik ödemelerine destek niteliğindedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Sonuç olarak, İtalya, engellilerin tam olarak sosyal dahil edilmelerini teşvik etmeyi amaçlayan süreçlerin ve yolların tasarlanmasında özel bir hassasiyet göstermektedir. Bu ileri görüşlülük, son 30 yılda İtalya'nın gerçekleştirdiği mevzuat üretiminden görülebilir. Buna rağmen, halen birçok alanda, nüfusun geri kalanına kıyasla engellilerin önemli dezavantajları vardır. Bu durum, devreye alınan araçların beklenen sonuçlara ulaşmadığını, sadece farklılıkları azalttığına ve farklılıkların büyümesini yavaşlattığına inanmamıza neden olmaktadır. Sadece engelliler değil, engellilerin aileleri de gelir elde etme yeteneklerini ve yaşam tarzlarını güçlü bir şekilde etkileyen durumlarla karşılaştıklarından zorluk içindedirler. Buna rağmen, aile engelli bireye destek olmada her zaman başat bir rol oynamıştır ancak, aile bağlarının zayıflaması ve nüfusun giderek yaşlanması nedeniyle ailenin bu katkısı anlamını yitirmektedir. Bu açıdan da İtalya'nın refah modelinin sürdürülebilirliğini baltalama riskini taşımaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İTALYA ENGELLİLİK VE KALKINMA AĞI

AIFO, DPI İtalya, EducAid ve FISH, engellilere yönelik hedeflenen kalkınma işbirliği alanında ulusal ve uluslararası düzeylerde girişimleri ve ortak etkinlikleri uygulamaya yönelik ortak ilgiyi ve işbirliğine olan inancı ifade eden İtalyan Engellilik ve Kalkınma Ağı'nı (RIDS) kurmuşlardır. RIDS'in engellilerin insan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri, Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme 'de (UNCRPD) 11. ve 32. maddelerinde belirtilen kapsayıcı bir bakış açısıyla engelliliğe özen gösteren bir kalkınma iş birliği sistemini teşvik etmek amacıyla uyumludur.

Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme'nin (UNCRPD) gerçek sürdürülebilirliğinin ancak engellilerin ve kuruluşlarının sesinin güçlü ve yetkin olduğu, dolayısıyla kamu ve özel kurumlar ve sivil toplumla etkileşime girebildiği durumlarda mümkün olacağı bilinci, güçlendirmenin RIDS'in temel yol gösterici ilkesi olmasına neden olmaktadır. RIDS, engellilikle ilgili politika ve programların tanımlanmasında kapsamlı bir şekilde yer alan İtalyan ve yabancı kurumlardan oluşmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

AIFO, DPI Italia onlus, EducAid ve FISH tarafından kurulan RIDS, bu kurucularının kendi yetki ve kapasiteleri arasında bir sinerji yaratma, başarılı uygulamaların paylaşımına, engellilik alanındaki deneyim ve uzmanlıkların dolaşımına dayalı bir ađ oluşturma ve dünyanın tüm ülkelerinde CRPD'nin uygulanmasını destekleyen araçların, yöntemlerin ve projelerin tanıtımı arzusunun tezahürü olarak ortaya çıkmıştır.

- **AIFO** – İtalyan Raoul Follereau Dostları Derneği, uluslararası iş birliği ve sosyo- sağlık alanında çalışan bir sivil toplum kuruluşudur. İtalya Dışışleri Bakanlığı, Avrupa Birliği ve Avrupa Sivil Savunma ve İnsani Yardım Operasyonları Örgütü (ECHO) tarafından kalkınma iş birliği faaliyetlerine uygun olarak tanınan, kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. İtalya'da AIFO, kamuoyu oluşturma kampanyalarına öncülük etmekte ve bilgi ve geliştirme eğitimi yürütmektedir. AIFO, 1961'de Bologna'da kurulmuştur ve projeleri, Topluma Dayalı Rehabilitasyon (CBR) yaklaşımını izleyerek ağırlıklı olarak fiziksel, zihinsel ve sosyo-ekonomik rehabilitasyon ve toplumsal gelişim ile ilgilidir. Yurtdışındaki tüm girişimleri öz gelişim ve sürdürülebilirlik odaklıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

• **DPI Italia onlus (Engelliler Uluslararası)** 135 ülkede faaliyet gösteren ve belli başlı uluslararası ve Avrupa kurum kuruluşları tarafından tanınan Uluslararası Engellilerin İtalya şubesidir. DPI, engellilerin insan haklarını geliştirmek ve korumak için çalışmaktadır. DPI aynı zamanda, kurucu ilkesi engellilerin doğrudan liderliğine dayanan, sosyal ve kültürel nitelikte bir harekettir. DPI İtalya ONLUS Meclisi 16 Ekim 1994'te kurulmuştur, İtalya 1990'dan 1994'e kadar DPI'nin geçici üyesiydi. DPI ONLUS İtalya aynı zamanda şu kuruluşların da üyesidir: FISH (İtalya Engelleri Aşma Federasyonu), CND (Ulusal Engelliler Konseyi) , DPI (Uluslararası Engelli Bireyler) Avrupa ve Uluslararası Engelli Bireyler bölümü. Ayrıca, CND aracılığıyla EDF'nin (Avrupa Engellilik Forumu) bir parçasıdır.

• **EducAid** özel ve kültürel ihtiyaçları olan kişilerin dezavantajlarını, zorluklarını eğitim ve sosyal çalışmalar yoluyla önlemek ve azaltmak için uluslararası işbirliği alanında çalışan bir STK'dır. 2000 yılından bu yana Avrupa Birliği, İtalya Dışişleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Ajansları ve Yerel Yönetimler tarafından ortak finanse edilen projelerle aktif olan EducAid, öncelikli olarak eğitim, bakım ve yardımdan sorumlu kişi ve kurumların pedagojik ve sosyal yeniliklerini ve becerilerini geliştirmeyi destekleme hedefine sahiptir. Faaliyet öncelikleri arasında kapsayıcı eğitimin teşviki ile engellilerin ve ebeveyn bakımı olmayan çocukların her türlü sosyal dışlanmalarını önlemek için tasarlanmış sosyal hizmet metodolojisinin teşviki yer almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- **FISH** – 1994 yılında kurulan Federazione Italiana per il Superamento dell'Handicap (İtalya Engelleri Aşma Federasyonu), farklı engelleri olan kişilerin sosyal hayata dahil edilmesine dair politikalar üretmeyi amaçlayan ulusal ve yerel düzeyde faaliyet gösteren temsili birkaç dernekten oluşan bir çatı kuruluşur.

BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin ilkeleri, FISH'i ülkenin ana kurumlarına yönelik birleşik sesi olarak tanıyan ve tanımlayan federasyon ve dernek ağı için uygun bir manifesto oluşturmaktadır. İtalya'yı Avrupa Engellilik Forumu'nda (EDF) temsil eden organ olan İtalyan Engellilik Forumu (FID) ile işbirliği yaparak, ulusal politikaları ulus ötesi düzeydeki gelişmelerle ve yeniliklerle birleştirir. E.net Ajansı, Federasyonun projelerini ve girişimlerini tasarlamak ve yönetmek için kullandığı, FISH Kurulu tarafından geliştirilen stratejileri referans alan ve ađ ve katılımcı planlama için çalışma yöntemlerine göre hareket eden yasal bir araçtır. Ajans, çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren yerel gruplardan ve ulusal bir koordinasyondan oluşmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

ENGELLİLİKLE İLGİLİ İTALYAN MEVZUATI

104/92 sayılı kanun “Engellilerin Yardımlaşma, Sosyal Uyum ve Haklarına İlişkin Çerçeve Kanun” İnsan onuruna saygıyı, engellilerin özgürlük ve bağımsız yaşam haklarını garanti altına almayı, ailelerine, okullarına, işlerine ve topluma entegrasyonlarını, mümkün olan en yüksek düzeyde özerklik ve toplumsal yaşama katılımlarının sağlanmasını ve insani gelişmelerini durduran olumsuz koşulların önlenmesi ve ortadan kaldırılmasını, medeni, siyasi ve mirasla gelen haklardan yararlanabilmelerinin garanti altına alınmasını, yeterli önleme, bakım ve rehabilitasyon önlemlerden faydalanmalarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Kanun, engellilere yasal ve ekonomik koruma sağlanmasını, fiziksel ve duyuşsal bozukluğu olan kişilere işlevsel ve sosyal rehabilitasyon imkânı verilmesini ve engellilerin marjinalleşme ve sosyal dışlanma riski ile mücadele edebilmek için yeterli girişimlerin hazırlanmasını amaçlamaktadır.

68/1999 sayılı kanun, 2015 yılında güçlendirilen destek hizmetleri, engellilerin uygun iş yerlerine yerleştirilmesi için çalışma becerilerinin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. (151/2015 sayılı Kanun Hükmünde Kararname).

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir.
This project is funded by the European Union.

15-35 alışanı olan şirketler bir engelli, 36-50 çalışanı olan işyerleri 2 engelli, 50'den fazla çalışanı olan işyerleri, çalışan sayısının %7'si kadar engelli alıştırmalıdırlar. Buna karşılık işverenler, engellileri istihdam etmeleri nedeniyle vergi sübvansiyonları, ücret katkıları ve işyeri uyarlamaları için geri ödeme teşviki gibi desteler almaktadırlar. Engelli alıştırma kotalarını karşılayamayan işyerleri ceza ile karşılaşmaktadır.

Ocak 2004 tarihli 9 sayılı İtalyan Federal Kanunu, “Engellilerin bilgi teknolojilerine erişimin desteklenmesine yönelik hükümler içermektedir. Bu kanun İtalya'daki engellilerin erişilebilirlik hizmetlerine erişimi için önemlidir. Söz konusu Kanun genellikle “Stanca Yasası” olarak anılır. Stanca Yasası, kamu sektörü kuruluşları, bölgesel belediye şirketleri, kamu yardım ve rehabilitasyon kurumları ve kamu kurumlarıyla çalışan bilgi teknolojiler (ICT) hizmetleri sağlayıcıları için geçerlidir. Ulaştırma veya telekom sektöründe kısmi devlet mülkiyetine sahip olanlar hariç, özel sektör kuruluşlarına ilgili kanun hükümleri uygulanmamaktadır. Ulusal düzeyde, yasanın uygulanması düzeyde Yenilik ve Teknoloji Dairesi tarafından izlenmektedir. Bölgesel, il ve belediye düzeylerinde, her kuruluş kendi uygulamasını denetlemekten sorumludur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi, Komisyonun 8 Kasım 2018'de bir Avrupa Erişilebilirlik Yasası önerisi üzerinde geçici bir anlaşmaya varmıştır. Ancak ülkenin zorlanmasına neden olan en büyük engel, kalıplaşmış İtalyan ailesi yapısı olabilir. İtalyan aileleri halen bir tür ön yargı nedeniyle engellileri evde ve halktan uzakta tutma eğilimindedir. Toplu ulaşım altyapısı engellilerin erişimi için yetersizdir. İtalya yıllardır Avrupa'da erişilebilirlik açısından en kötüler arasında yalnızca Yunanistan ve Portekiz'in hemen üzerinde yer almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İTALYAN ENGELLİLERİN AB DESTEĞİ VE MEKANİZMALARI HAKKINDAKİ ALGISI

İtalya'daki engelliler hala geçmişteki yanlış politikaların bedelini ödemektedir. Geçmiş politikalar engellilerin, engellilere yönelik hizmet veren kurumlarda veya evde aileleriyle birlikte sosyal yaşamdan uzaklaşmalarına ve dış dünyadan tecrit edilmelerine neden olmuştur. Genellikle engellilerin bakım evlerine yatırılması söz konusudur. Bu durumda engelli, rızası olmadan bir engelli bakımevine terk edilir. Bu durumda ne yazık ki, engellinin karşılaştığı ayırım ve izolasyon, herkes tarafından kolayca görülebilen bir duvarın oluşmasına yol açmış olur. Bu görünmez duvarın yıkılması çok zordur ve bu duvar toplumun bilinçli ya da bilinçsiz önyargı ve cehaletiyle ayakta tutulmaktadır. Bu tutum, fiziksel olarak engelliler için uygun olmayan bir ortamın oluşmasına ve dolayısıyla başka engellerin de oluşmasına neden olabilmektedir. Engeller aynı zamanda eğitimsel entegrasyonunun sağlanamamasına neden olur. Örneğin engelli çocukları hak ettikleri eğitim hizmetlerini alamazlar.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Engelli çocuk kâğıt üzerinde toplam saatlik bireysel desteğe hakları olmasına rağmen bireysel destek alamayabilir. Zaten hak ettiklerinden çok daha az saat eğitim alabilmektedirler.

Engellilik açısından bir kıyaslama yaptığımızda İtalya'nın, Yunanistan ve İspanya gibi birçok Avrupa ülkesinden geri kaldığını görmekteyiz. İtalya'da Devlet, genel olarak engellilere ekonomik yardımlar yapmayı tercih etmektedir. Bu yardımlar engellilik derecesine göre yapılmaktadır. Engelliye yönelik yardımların yetersizliği engelliye mali açıdan aileye bağımlı kıldığı için engelli birey bağımsız olamamaktadır. Devlet, engellilerin iş bulmasına yardımcı olabilecek becerilerini geliştirmek için pratik önlemleri uygulamak istemediği için bu bedelle karşılaşıyoruz.

Bugün İtalya'da engelliler uygun ortam aracılığıyla spor yapabilir, çalışabilir, okuyabilir ve kendi ailelerine sahip olabilir. Engellilerin normal bir yaşam sürmelerine olanak tanıyan yeterli destek önlemleri, ekonomik kaynakların yetersizliği nedeniyle baskı altındadır. İtalya, engelliler için alınan ücretlerin farkında değildir (24 saat yardım durumunda ayda yaklaşık 3000 Euro'ya mal olmaktadır). İtalya'nın uygulaması maalesef engellileri bakımevlerine yatırmaktır çünkü engellilik yaklaşımını değiştirecek gerçek bir siyasi irade yoktur. Bu yöntem oldukça maliyetli ve toplumsal anlamda dışlayıcıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Aslında İtalya, 90'ların sonundan beri yaklaşım olarak geri kalmıştır. İtalya'nın yaklaşımı engellileri “hasta, bakıma muhtaç kişi” olarak tanımlamakta ve onları toplumdan ayırarak onlara sosyal koruma sağlamaktadır. İtalya, halen var olan ön yargılar nedeniyle, engellilerin günlük yaşamda karşılaştıkları çevresel engelleri bertaraf etmeyi önceleyen bir yaklaşımı benimsemeyi başaramamaktadır. Engelliler, sivil topluma etkin ve tam katılım hakkını garanti eden uygun önlemler yoluyla, toplumda farklı gereksinimleri olarak yaşayan vatandaşlar olarak tanınmalıdır.

Eurostat'tan elde edilen istatistiksel veriler, İtalya'nın engellilerin yararına çok sınırlı kamu fonları harcadığını göstermektedir (kişi başına 430 Euro), bu da onu Avrupa ortalamasının (538 Euro) alt kısmına yerleştirmektedir. Bir ISTAT anketine göre İtalya, yaklaşık 3 milyon ağır engelliye ev sahipliği yapmakta ve bunlardan sadece 1 milyon 100 bini refakat ödeneğinden yararlanmaktadır. Bu ankete göre İtalya 'da 960.000 engelli erkek ve 1.864.000 engelli kadın yaşamaktadır. Ne yazık ki, 200.000'den fazla yetişkin engelliler için kurumlarda toplumsal yaşamdan izole tutulmaktadır. Sonuç olarak, bu kişilerin Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme'nin (UNCRPD) gerektirdiği Şekilde nerede, nasıl ve kiminle yaşayacaklarına karar vermeleri engellenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Belediyeler engelliler için yılda 3000 Euro'dan daha az, yani günde sadece 8 Euro harcamaktadır. Engelli ferdi olan ailelerin %70'i evde bakım hizmeti alamamaktadır, 100 engelliden 7'si evlerinde destek almaktadır. Bu, hane halklarının kendilerine yardım etmesi gereken kurumlar tarafından tamamen terk edildikleri için tek başlarına başa çıkmaya çalıştıkları bir ortama yol açmaktadır. Sonuç olarak, Engelli ferdi olan hanelerdeki bazı kişiler herhangi bir tanınma olmaksızın, kendilerini engelli aile üyesinin bakımına adanmak için yaşamlarından vazgeçmek zorunda kalmaktadır. Daha güçlü ve daha endişe verici olan bir dışlanma alanı da istihdamdır. Her 5 engelliden sadece 1'i çalışmaktadır. Bu durum, kişisel tatmin eksikliği, kazanç kaybı ve o kişinin kaçınılmaz olarak tükenmesi de dahil olmak üzere birçok bağlantılı sonuçla birlikte gelmektedir. Engellilerin, ailelerine sürekli ve zorunlu bir ekonomik bağımlılığı olması, engelliliğin, yoksulluğun ana nedeni olması sonucunu doğurmuştur. İtalya'da engellilerin istihdam oranı %21'dir. Ayrıca, engellilerin %27'sinin tamamen çalışamaz durumda olduğu da akılda tutulmalıdır.

Engelli kadınlar çifte ayrımcılığa maruz kalmaktadır. İstihdam oranı engelli erkeklerde %29 iken engelli kadınlarda sadece %11'dir. Engellilerin sahip olduğu beceriler ve mesleki nitelikler göz ardı edilmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Bu durumda, engellinin hedeflenen iŖe yerleŖtirmeye baŖvurmadan önce tamamlaması gereken bürokratik, uzun ve yorucu sürecin de etkisi vardır. Muhtemelen insanlar sistemin bu haliyle çalıŖmadıđını ve hedeflenen iŖe yerleŖim için gerekli ilkelerin yayınlanmasının halen mecliste tartiŖılmasından anlayabilmektedirler. Engelli dernekleri, ilgili taraflar için bir dönüm noktası oluŖturması ve böylece tarihi geçmiŖ standart politikalardan vazgeçilmesi açısından Meclis'te tartiŖılan "hedefli iŖe yerleŖtirme" konusundaki bu yeni yönergelere büyük umut bağlamaktadır. Hedeflenen yerleŖtirme sistemi, iŖverenler engelli insanları hayır amaçlı veya kanuni zorunluluk nedeniyle iŖe almakta oldukları için iŖe yaramayacaktır. İŖverenler, engellileri Ŗirket yararına, kiŖinin yapması gereken iŖin gerektirdiği mesleki niteliklere sahip oldukları için almalıdırlar.

Ayrıca, örneğin "kiŖiye özel yerleŖtirme" aracını kullanarak, engellilerin dahil olabileceği bir sistem oluŖturmak da gerekli olacaktır. Bu husus, engellilerin toplumun bir parçası olduğunu hissetmelerini sağlayan pratik bir yoldur. Bu sayede engelli, diğer potansiyel çalıŖanlara göre fırsatlar açısından eŖit konuma gelir. Potansiyel iŖveren de dahil olmak üzere iŖyerindeki önyargıları ortadan kaldırabilir. Her engellinin kendi gereksinimleri, sınırlamaları ve farklı ve çeŖitli ihtiyaçları vardır. Doldurulacak pozisyonlar elbette farklıdır ve engellilik derecesi ile engellilerin becerileri ve mesleki nitelikleri dikkate alınmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Engellilerin işyerlerine uyumu (İşyerlerinin engellinin ihtiyacına uygun hale getirilmesi ve engellinin o işi yapabilecek şekilde eğitilmesi) ile ilgili gerekli reformu gerçekleştirmek için engelliler arasında iş birliğine ihtiyaç vardır ve mesleki örgütlerin desteği gereklidir. Bu araçlar kullanılarak, engellilerin gelecekteki bir veya daha fazla meslek için eğitilmelidirler. Bu tür çabalar, engellilerin yaşamı açısından kilit bir role sahiptir ve engellilere yönelik kamu harcamalarının tasarlanmasında yapıcı bir yönetim modeli olarak kullanılabilir. Avrupa işgücü piyasasında artık yeri olmayan mesleklerde ve niteliklerde engellileri eğitmek anlamsızdır. Bu yaklaşım daha fazla işsizlik üretir. Günümüzde yenilikçi eğitim özellikle iş gücü piyasasında çok önemlidir ve mesleki eğitim gerçek bir çalışma (iş bulma) fırsatıyla sonuçlanmalıdır.

Kamu kaynaklarının kötü yönetimi nedeniyle hiçbir şekilde destek alamayan ve bağımsız yaşamayı tercih etseler bile aileleriyle birlikte yaşamayı seçmek zorunda kalan engelliler vardır. Engellilerin %42'si aldıkları maaşları yetersiz bulmakta ve bu da günlük yaşamla ilgili temel ihtiyaçlarını karşılamalarını zorlaştırmaktadır. Farklı İtalyan kurumlarının yönetim tercihlerinin yol açtığı engeller nedeniyle, engelli bireylerin özerklik ihtiyacı karşılanamamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

SONUÇLAR

Her Avrupa Birliği üyesi devletin engelliliğe ilişkin politikalarla ilgili kendi sorunları, zayıf ve güçlü yanları vardır. Her devlet, engellilik konusunu bağımlılık yaratarak çözmek yerine, engellilerin toplumdan dışlanmasını engelleyerek çözmeyi amaçlamalıdır. Aynı zamanda, Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme gibi Avrupa Birliği'nin de taraf olduğu sözleşmeleri uygulamalıdır. Avrupa Birliği'nde İtalya da dahil olmak üzere birçok üye devlet, birbirleriyle açıkça uyumsuz oldukları için birlikte ilerleyemeyen bazı çelişkili yaklaşımları aynı anda uygulamaya çalışmakta ısrar etmektedir. Üye devletler, eşitlik ve fırsat eşitliği ilkeleri açısından çok önemli bir konu olan engellilik konusunu, engellileri toplumun diğer bireyleri ile eşit bir temelde ele almalıdır. Elbette, tüm üye devletlerin engellilik politikalarının gerçekten homojenleştirilmesi ve bunun için gerçek bir sinerji yaratılması da esastır. Bir üye devlet diğerine göre özellikle siyasi düzeyde (Kanunların onaylanması vs.) geride kalırsa işler yürüyemez. Ancak temel Avrupa standartlarını onaylamak yeterli değildir; pratikte bunların uygulanmaları gereklidir. Üye devletler ayrıca engelliliğe ilişkin Avrupa mevzuatından (CRPD, Avrupa Engellilik Stratejisi, Avrupa Erişilebilirlik Yasası ve 78/2000/EC Yönergesi önerisi) güçlendirmeleri kullanmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Üye Devletlerde yasal, pratik, politik ve sosyal olarak gerçek bir değişim adımının önemini gözden kaçırılmamalıdır. Unutulmamalıdır ki, engelliler de üye devletler ile kendileri arasında bir sinerji yaratmak için üye devletlerle birlikte çalışmak zorundadır. Bu zor durumla baş etme sorumluluğu da engellilere düşmektedir. Engelliler bağımsız yaşam konusundaki becerilerini geliştirmeyi amaçlamazlar ve bu konuda talepkar olmazlarsa, durum iyileşmeyecektir. Durumun gerçekten değişmesi için, kendilerini temsil eden dernekler tarafından desteklenen engellilerin gerçek anlamda güçlendirilmesine ihtiyacımız vardır. Diğer bir önemli bileşen de, engellilerin özgürleşme süreçleri boyunca destekleme görevi olan ailelerin işbirliğidir. İşlerin daha iyiye gidebilmesi için engellilik ile ilgili farklı kapasitelerdeki tüm paydaşların (Her düzeydeki kurumlar, engelliler, dernekler, üye devletler ve aileler gibi) gerçek bir iş birliği gereklidir.

Bu nedenle, tüm AB Devletleri tarafından Avrupa ve ulusal mevzuatın doğru uygulanması ve engellilerin özerk olmalarına yardımcı olmak için Avrupa Sosyal Fonlarının (ESF) kullanılması gerekli olacaktır. Üye Devletler ve dernekler, engelliliğin esasında engelli kişiye toplum tarafından konulan bir engel olduğuna inanan aileleri desteklemeli ve eğitmelidir. Amaç, engellilerin toplumsal yaşama etkin katılımının gerçekleştiği ve engellileri gerçekten kapsayan bir seviyeye ulaşmaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Üye devletler, Avrupa Sosyal Fonlarını (ESF), engellilerin özerkliğini destekleyebilecek hizmetler önermek amacıyla harcayabilir.

Üye devletler, engellilerin doğrudan istihdamını kolaylaştıracak hizmetler oluşturmaldır. Hedeflenen işe yerleştirmede işveren ile işbirliği, engellilerin kendi yeterlilik ve yetkinliklerini keşfetmelerine yardımcı olacaktır. Bu yeni sistem, iş arayan diğer vatandaşlar gibi engellilerin de sosyal dahil edilmelerine yardımcı olabilir. Bu sistem, İtalya'da Avrupa Sosyal Fonlarının (ESF) harcanması için kullanılmalıdır.

Gelecekte, İtalya ve Avrupa'daki engellilerin durumunda gerçek ve aşamalı bir iyileşme olabilir. Bunun için tüm ilgili taraflar, katkılarını sunmak üzere harekete geçmelidir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

REFERANSLAR

[https://www.aics.gov.it/wp-content/uploads/2017/03/GUIDELINES DISABILITY EN.pdf](https://www.aics.gov.it/wp-content/uploads/2017/03/GUIDELINES_DISABILITY_EN.pdf)

https://www.aics.gov.it/wp-content/uploads/2017/02/C_01_Convenzione_Onu_eng.pdf

https://www.aics.gov.it/wp-content/uploads/2017/02/C_02_Strategia_europea_disabilita_eng.pdf

https://www.aics.gov.it/wp-content/uploads/2017/02/B_01_Piano_Azione_eng.pdf

<https://www.ridsnetwork.org/>

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202>

